

Overige bijlagen

bij het verdiepingsprogramma
Viervoudig luisteren: door Bijbel en gebed

Bij Oriëntatie 2: Werkblad: vormen voor luisteren door Bijbel en gebed

Bij Kompas 1: Werkblad: bijbelverhaal bij 'wachten en bidden'

Bij Reisgids: Tekst van de reisgidsvideo

Bij Route: Werkblad: manieren om te luisteren in de omgeving

Bij Route: Tool voor het bepalen van een vervolgroute

Werkblad: vormen voor luisteren door Bijbel en gebed

Kruis aan welke vormen van bezig zijn met Bijbel en gebed je kent en vul de lijst aan. Kies een vorm die je op basis van ervaring wilt aanraden voor gebruik in jullie team. En kies een vorm die je misschien niet zo goed kent maar weleens zou willen proberen.

Op deze [webpagina](#) vind je meer manieren om te luisteren door Bijbel en gebed, met daarin ook meer toelichting bij de verschillende vormen. Voor nu gaat het alleen om wat je al kent of om wat je aanspreekt op basis van een eerste gevoel.

Luisteren door de Bijbel

- Lectio divina**
samen meditatief bijbellezen
- Ontdekkend bijbellezen**
samen een bijbelverhaal lezen en fantaseren dat het verhaal vandaag gebeurt
- Bijbelstudie met Observatie, Interpretatie, Toepassing**
een tekst eerst goed bekijken en vervolgens samen bedenken wat de tekst wil zeggen en wat deze vandaag betekent
- Koninkrijksvragen bij een tekst**
een bijbeltekst lezen en je samen afvragen wat die zegt over een vollere manier van leven
- Verwonderingsvragen bij een tekst**
jezelf zoveel mogelijk dingen afvragen bij een tekst en vooral bij wat je verwonderlijk vindt en daarover in gesprek gaan met elkaar
- Luisteren naar een podcast**
samen luisteren naar een podcast rond de Bijbel zoals 'Eerst dit' of 'Bidden Onderweg'

Luisteren door gebed

- Stil gebed**
samen een kaars aansteken, tot jezelf komen, jezelf openstellen voor de aanwezigheid van God en een tijdje stil zijn, eventueel met een bepaalde vraag in je hart
- Onze Vader**
samen het Onze Vader uitspreken of zingen
- Zingen**
samen een psalm of een lied zingen of beluisteren
- Een bestaand gebed gebruiken**
een passend gebed op internet opzoeken en dit samen biddend lezen
- Levensgebed**
een meditatie van het levensgebed van de Jezuïeten beluisteren en aan de hand daarvan samen terugkijken op de afgelopen periode
- Bidden met briefjes**
iedereen op kleine briefjes korte gebeden laten opschrijven, deze door elkaar in een mandje leggen en iedereen omstebeurt een van de briefjes laten voorlezen
- Voorgaan in gebed**
één persoon spreekt namens de groep een gebed uit
- Kringgebed**
vanuit de gezamenlijke stilte spreken meerdere mensen hardop een gebed uit in een vooraf afgesproken volgorde of in een spontane volgorde; je kunt van tevoren gebedspunten verzamelen
- Taizé-gebed**
kijk op taize.fr bij 'bron van het geloof' voor een opzet van een korte gebedsviering; Taizé-liederen staan bij 'liederen leren'
- Ministry-gebed**
twee mensen (of een groep mensen) bidden specifiek voor één persoon, eventueel met handoplegging
- Ademgebed**
op het ritme van je ademhaling een tijdje een woord of zin herhalen en na verloop van tijd met elkaar delen waar dat toe leidt

Werkblad: bijbelverhaal bij 'wachten en bidden'

Handelingen 1:4-5

Terwijl Hij met hen at, gaf Hij hun deze opdracht: 'Ga niet weg uit Jeruzalem, maar blijf daar wachten op wat de Vader heeft beloofd, waarover jullie van Mij hebben gehoord. Johannes doopte met water, maar binnenkort worden jullie gedoopt met de heilige Geest.'

Handelingen :12-14

Daarop keerden de apostelen van de Olijfberg terug naar Jeruzalem. Deze berg ligt vlak bij de stad, op een sabbatsreis afstand. Toen ze in de stad waren aangekomen, gingen ze naar het bovenvertrek waar ze verblijf hielden: Petrus en Johannes, Jakobus en Andreas, Filippus en Tomas, Bartolomeüs en Matteüs, Jakobus, de zoon van Alfeüs, en Simon de Zeloot en Judas, de zoon van Jakobus. Eensgezind wijdden ze zich aan het gebed, samen met de vrouwen en met Maria, de moeder van Jezus, en met zijn broers.

Matteüs 25:14-30, uit de Bijbel, NBV21

Tekst voor begeleiding van het levensgebed

Aanwijzing voor de begeleider: lees de tekst in een rustig tempo voor. Neem ruim de tijd tussen de zinnen. Het mag in totaal 10 minuten duren.

Sluit je ogen. Ga rustig zitten en doe je ogen dicht. Laat spanningen die er zijn wegvloeien. Weet je in de aanwezigheid van God. God verheugt zich over jou en over ons team.

(stilte ongeveer 1 minuut)

Kijk terug op de afgelopen periode van onze proefplek, de afgelopen weken of maanden. Op welke plekken ben je geweest? Welke dingen heb je gedaan? Welke mensen heb je ontmoet? Jezus zei: de heilige Geest zal je alles onderwijzen. Vraag Gods Geest om je herinneringen te leiden als je terugkijkt op de afgelopen periode bij onze proefplek.

(stilte ongeveer 1 minuut)

Als je terugdenkt aan de afgelopen tijd: waar ben je dankbaar voor?

(stilte ongeveer 1 minuut)

Welke ervaringen waren mooi, vervullend, echt? Het kunnen kleine of grote momenten zijn.

(stilte ongeveer 1 minuut)

Waar heb je bij jezelf of bij anderen de gaven van de Geest mogen ervaren: liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, vertrouwen, zachtmoedigheid, zelfbeheersing?

(stilte ongeveer 1 minuut)

God is altijd aanwezig in ons leven om het beste in jou en in anderen naar boven te halen. Vraag jezelf af: wanneer werkte je het meest samen met God, wanneer voelde je je vol levensenergie? Zegt dit iets over Gods verlangen voor jou?

(stilte ongeveer 1 minuut)

Word je ook bewust van de momenten dat je je leeg en futloos voelde. Wees niet oordelend, neem het alleen waar.

(stilte ongeveer 1 minuut)

Is er iets waar je vergeving voor wilt vragen? Vertrouw op Gods vergeving en genezing.

(stilte ongeveer 1 minuut)

Wat wil je aan God vragen? Wat hebben jullie nodig om vreugdevol met jullie proefplek bezig te zijn? Open je hart voor verrassingen, om iets van God te zien op plekken waar je het niet verwacht, open jezelf voor de zachte stem van Gods Geest. Deze God vergeeft en roept je om de Geest te volgen in de dagelijkse beslissingen, groot en klein.

We sluiten af door samen het Onze Vader te bidden, in de versie die wij het beste kennen.

Tekst van de reisgidsvideo

Introductie

Misschien ken je dit plaatje. Het zit ook in het gespreksmateriaal bij deze video. Afhankelijk van hoe je kijkt, zie je een oude of een jonge vrouw. Dat hangt af van jouw perspectief.

Tijdens het pionieren probeer je van alles te ontdekken voor de ontwikkeling van je proefplek. Je kijkt en luistert goed: in de omgeving, in je kerngroep en in de bredere kerk. Maar **hoe zorg je dat je dan ook kijkt en luistert vanuit Gods perspectief?** Dat is nodig om aansluiting te zoeken bij zijn missie in jouw omgeving! Hier wil ik het met je over hebben. Welkom bij de tweede video in de module 'Viervoudig luisteren'.

Het 'waarom' van luisteren via Bijbel en gebed

Viervoudig luisteren is luisteren naar God via vier invalshoeken: de Bijbel en gebed, de omgeving, de eigen kerngroep en de bredere kerk. Je luistert dus niet alleen naar God via de Bijbel en gebed. Je probeert Hem ook te 'horen' in de omgeving, in je kerngroep en in de bredere kerk. Maar om dat te kunnen doen **vanuit zijn perspectief**, beginnen we met de Bijbel en gebed.

Met de Bijbel en gebed ontwikkel je een ontvankelijke houding. Je leert om allerlei dingen die nodig zijn voor je proefplek als eerste bij God te zoeken. Denk aan liefde, geduld of teamspirit. Maar ook aan geld, spullen of een plek voor je activiteiten. In deze video gaat het vooral om het juiste perspectief dat je nodig hebt.

Naast een 'houding' is viervoudig luisteren ook een 'hulpmiddel'. Om richting te bepalen voor je proefplek. Hiervoor staat het zeil van de windbuggy symbool. Bij het zeilen moet je goed opletten uit welke hoek de wind waait. Je kunt de wind niet zien, maar je kunt bijvoorbeeld wel zien hoe een vlag wappert. Daaruit kun je de windrichting afleiden. En daarmee kun je de koers voor je buggy bepalen. God kun je ook niet zien, maar je kunt wel zien wat Hij doet. Door wat er om je heen gebeurt.

Om dit goed te kunnen onderscheiden, moet je Hem wel een beetje kennen. **Door de Bijbel en gebed leer je God beter kennen.** En je krijgt meer zicht op wat Hij aan het doen is. Zo voorkom je dat je alleen maar ziet wat je zelf geneigd bent om te zien.

Intermezzo

Voordat we gaan kijken hoe je kunt luisteren met de Bijbel en gebed heb ik een vraag voor je. In de leermodules voor proefplekken gaat het heel vaak over **Gods missie**. Theologen gebruiken hiervoor vaak een Latijnse term. Welke is dat? Je krijgt 30 seconden de tijd om hierover na te denken, alleen of samen met iemand. Het antwoord volgt aan het einde van de video. Succes!

Het 'hoe' van luisteren via Bijbel en gebed

Net ging het over het 'waarom' van luisteren via de Bijbel en gebed. Nu ga ik in op 'hoe' je dit kunt doen. Hierop is niet één antwoord te geven. Zoveel christenen, zoveel manieren. Zoek daarom vooral manieren die bij jullie passen. Ik noem wat voorbeelden en aandachtspunten:

Vormen van luisteren via de Bijbel

1. Een manier is '*mediterend bijbellezen*'. In een sfeer van stilte lees je tweemaal een bijbelgedeelte. Je kauwt op de bijbeltekst en bedenkt wat jou raakt. Dit deel je kort met elkaar. Daarna lees je de tekst opnieuw. Dan bedenk je wat het vandaag en vooral voor jullie proefplek te zeggen heeft. Dit deel je ook weer met elkaar.
2. Een andere manier is '*ontdekkend bijbellezen*'. Dat kan met deze vragen:
 - Als het verhaal vandaag zou zijn gebeurd of als de tekst nu werd geschreven, hoe zou het dan gaan?
 - Wat zegt het mij en wat haal ik eruit voor onze proefplek?
 - Kan dit verhaal of deze tekst een verschil maken voor onze proefplek en onze omgeving? Zo ja, hoe?

De antwoorden die je geeft op deze vragen bespreek je in het team. Het leuke van deze vorm is dat het niet uitmaakt of je veel of weinig van de Bijbel weet. Iedereen kan meedoen.

Vormen van luisteren via gebed

Als je bidt, geef je vaak uiting aan wat je verlangt. Voor de omgeving, voor je proefplek en voor jezelf. Er zijn verschillende manieren om dit te doen. Bijvoorbeeld:

1. Door een kaars aan te steken en samen stil te zijn rond iets wat jullie bezighoudt en daarna te delen wat er in je opkwam.
2. Door samen een lied te luisteren, een bijbeltekst te lezen, stil te zijn en dan elkaars gedachten te delen.
3. Door een gebedswandeling te maken in je omgeving.
4. Door samen te zingen, want 'zingen is twee keer bidden'.
5. Door om de beurt een gebed uit te spreken voor wat er speelt.

Begin je gebed door goede dingen over God te zeggen of te zingen. 'Laat uw naam geheiligd worden' is de eerste bede in het 'Onze Vader'. Daarmee leerde Jezus ons om eerst te aanbidden. **Beginnen met een aanbedende blik op de hemel helpt om hier op aarde de dingen in het juiste perspectief te zien.**

Hiermee kunnen je eigen verlangens ook in een ander licht komen te staan. Je probeert steeds meer om je verlangens af te stemmen op de wil van God. 'Laat uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel' wordt dan je gebed. Daarbij ga je actief op zoek naar zijn wil in de Bijbel.

Ten slotte nog dit: bid niet alleen als team voor je proefplek en de omgeving. Vraag ook anderen om mee te bidden. **Zorg voor een biddend netwerk rond je proefplek!**

Afronding

Ik zou nog terugkomen op de Latijnse benaming voor 'Gods missie'. Dat is **missio Dei**. Die is erop gericht om de wereld te maken zoals hij bedoeld was. Wij zijn geroepen om mee te doen in deze missie. Jij doet dat door mede vorm te geven aan een proefplek.

Je geeft hier vorm aan door naar God te luisteren. Onder andere via de Bijbel en gebed. Dit helpt je om vanuit het perspectief van God bezig te zijn in de omgeving, met je kerngroep en in verbinding met de bredere kerk. Je ziet wat je anders misschien niet zou zien. Zo kun je beter aansluiten bij Gods missie in jouw omgeving.

Met een werkvorm naar keuze mag je nu voor je eigen proefplek verder vormgeven aan 'luisteren via de Bijbel en gebed'. Succes!

Tool voor het bepalen van een vervolgroute

Klik [hier](#) voor een printbare download van de onderstaande tool.
Of teken de tool zelf na op een groot vel papier.

Vervolgroute voor onze proefplek

Thema: _____ Datum routebepaling: _____

Wat willen we bereiken?	Wat hebben we nodig?	Welke concrete stappen gaan we zetten?	Wie is verantwoordelijk?	Wat zijn belangrijke aandachtspunten?

